

DECRET DE TRACTAMENT DE LLENGÜES

Preàmbul

En el marc de la diversitat lingüística i cultural d'Europa es fa necessària l'educació de ciutadans competents en una o més llengües estrangeres, com també en les llengües oficials de la comunitat autònoma.

Per això, és necessari fomentar l'ensenyament de llengües a tots els nivells educatius, per tal d'assolir un nivell de competència lingüística i comunicativa en diverses llengües que faciliti el desenvolupament personal, l'aprenentatge, l'exercici de la professió, la mobilitat, l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació, en definitiva, que capaci els ciutadans per tenir èxit en un món global.

Com a membres de la CE estem d'acord amb que és necessari fomentar l'ensenyament de llengües, quantes més millor. El que qüestionem és la forma com s'ha de fer.

El marc Constitucional (que no esmenten en el seu comentari sobre normativa – Estatut i Llei de Normalització) diu que:

Artículo 3.

1. El castellano es la lengua española oficial del Estado. Todos los españoles tienen el deber de conocerla y el derecho a usarla.
2. Las demás lenguas españolas serán también oficiales en las respectivas Comunidades Autónomas de acuerdo con sus Estatutos.
3. La riqueza de las distintas modalidades lingüísticas de España es un patrimonio cultural que será objeto **de especial respeto y protección.**

El tema central però és garantir que al final del cicle escolar els infants dominaran les dues llengües

...puguin utilitzar normalment i correctament el català i el castellà al final del període d'escolaritat obligatòria...

El document no es basa en cap dada fiable i objectiva que demostrï que amb l'actual sistema (basat en els projectes lingüístics de centre) no s'assoleixi aquest objectiu central. No hi ha cap llengua infravalorada en l'actual sistema i si és així s'ha de demostrar amb resultats objectivables, quantificables i comparables.

Per tant si assumim (si no demostren el contrari entendrem que és així) que s'assoleix el supòsit inicial d'ús normal i correcte d'ambdues llengües al final del període d'escolaritat obligatòria, quina és la finalitat real que persegueix el decret?

Una segona qüestió és la de l'aprenentatge en la llengua materna, que justifica dobles línies d'ensenyament de lecto-escriptura. S'hauria de

demostrar, si és que pedagògicament és possible, si realment iniciar el coneixement de lecto-escritura en una llengua

no materna és perjudicial presenta problemes d'aprenentatge. I si és així què passa amb els infants que no tenen com a llengua materna català – castellà?

La cooficialitat de les dues llengües en l'ensenyament ha estat reforçada especialment per la jurisprudència del Tribunal Constitucional i del Tribunal Suprem, que han manifestat reiteradament que, en aquelles comunitats autònomes que tenen una cooficialitat de llengües, les dues han de ser tractades com a llengües vehiculars en totes les etapes educatives.

Aquesta valoració que se'n fa no és estrictament certa. És una interpretació de les sentències, que de fet té altres lectures. Hi ha sectors que entenen que avala els projectes d'immersió. No es tracta de discutir on està la veritat, sinó de presentar la visió esbiaixada de la lectura normativa que fa el Govern per justificar un canvi que no és una necessitat pedagògica sinó una opció ideològica.

La conselleria competent en matèria d'educació, conscient d'aquestes necessitats, ha impulsat diverses experiències en matèria d'educació plurilingüe...

I perquè no en presenten els resultats? No basta amb dir que han impulsat projectes sinó si aquestes experiències han donat resultats positius o no. I sobre quins col·lectius s'han posat en pràctica.

Aquesta realitat exigeix un marc educatiu apropiat i, per això, la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats aposta, amb fermesa, per un model d'educació plurilingüe, establint a través d'aquest Decret les bases que afavoreixin l'harmonització de l'ensenyament de les llengües oficials i d'almenys una llengua estrangera.

El principi sense dubte el compartim, el que qüestionem és la fórmula i la deriva ideològica que es desprèn del text.

..tenint en compte l'informe del Consell Escolar de les Illes Balears...

Hem consultat el document (darrer informe del Sistema Educatiu publicat 2008-2099) en l'article 6 de mesures urgents del sistema educatiu diu al respecte de l'ensenyament en català:

Superar el "decret de mínims" amb una nova legislació que augmenti la presència i l'ús del català en els centres educatius de les Illes Balears. Establir mesures per garantir la continuïtat de l'ensenyament en català a educació infantil i primària a totes les zones i illes. Implantació o

recuperació de programes que es treballin en català – des de la perspectiva de la interculturalitat – les cultures d’origen de les persones immigrades, per afavorir la integració de l’alumnat nouvingut.

Aquest document el redacten i l’aproven representants de TOTA la Comunitat Educativa. Que la Conselleria legisli just a la contra del que diuen els informes és preocupant des del punt de vista democràtic. Aquesta afirmació que fem s’enllaça amb el que determina l’article 4.5 de la normativa

Participació i col·laboració de tots els agents educatius en les decisions que afectin el sistema educatiu, amb la finalitat de contribuir a la consecució dels objectius, d’acord amb allò que estableix la normativa bàsica estatal i mitjançant els òrgans de participació que preveu la normativa vigent.

Algú que es consideri agent educatiu ha participat / col·laborat en la redacció d’aquest document tret de l’Administració educativa?

Article 5. Curriculum

Totes les àrees, matèries, mòduls o àmbits de coneixement no lingüístics, així com les agrupacions d’àmbits que inclouen diverses àrees o matèries, inclosos els projectes transversals, es poden impartir en les dues llengües oficials o en la primera llengua estrangera del projecte educatiu del centre, tot ajustant-se al que disposen els articles 6, 7, 8, 9 i 10 d’aquest Decret.

La realitat és que a la fi qualsevol assignatura es podrà impartir en qualsevol llengua. Deixant de banda el tractament de les dues llengües oficials, s’imposa la pregunta sobre la tercera llengua. Els nostres alumnes i els mestres tenen competència suficient com impartir matèries en una llengua que no és d’ús comú ni disposa d’un context social afavoridor (no hi ha referents en anglès d’ús comú – cultura de doblatge, no de versions originals).

Disposar en un espai breu de temps, sense dotació econòmica ni plans de formació seriosos, d’una plantilla de professorat competent en tres idiomes és una quimera.

Això sense entrar a analitzar en profunditat les repercussions legals del tema: sobre les plantilles de professors, sobre les llistes d’interins, sobre els canvis substancials de les condicions de treball... des de la perspectiva professional.

I sobre l’impacte que això pot tenir sobre el fracàs escolar o l’abandonament prematur dels estudis. No s’ha resolt aquesta qüestió en les actuals condicions i ja estan incorporant un nou element que no sabem com catalitzarà.

Article 6- Educació infantil

Els pares o tutors legals que vulguin fer efectiu el dret a rebre el primer ensenyament en la seva llengua, sigui la catalana o la castellana, ho poden sol·licitar a través del procediment legalment establert. En aquest cas, el centres educatius hauran de preveure l'adopció de mesures específiques per a aquests alumnes i, en tot cas, els hauran d'iniciar en l'altra llengua oficial.

Si finalment el que sembla és que els alumnes d'infantil hauran d'iniciar-se en ambdues llengües, perquè no deixem en mans dels professionals com s'ha de fer?

Article 7- Educació primària

2. En el primer curs d'educació primària, els pares, mares, tutors o representants legals dels alumnes poden sol·licitar una atenció específica respecte a aquelles àrees no impartides en la llengua del primer ensenyament triada, sempre que els alumnes no hagin estat matriculats a l'educació infantil. La Direcció General de Planificació, Inspecció i Infraestructures Educatives ha d'establir, mitjançant resolució, el procediment que reguli aquesta sol·licitud.

Perquè hi ha un tractament especial pels alumnes no matriculats en educació infantil? La resta de l'articulat defineix els percentatges de llengua pel totals d'hores o matèries. Perquè el haver cursat un cicle no obligatori suposa una diferència alhora de tractar la llengua? Pedagògicament té cap sentit o alguna explicació?

Article 19- Procediment ordinari d'elaboració i d'aprovació del projecte

- 1. L'esborrany del projecte, amb les aportacions que es considerin del punt anterior, s'ha de presentar al Consell Escolar.*
- 2. L'òrgan competent per aprovar el projecte educatiu serà així mateix el competent per aprovar el projecte de tractament integrat de llengües.*

Queda clar que no té perquè ser el Consell Escolar qui aprovi el projecte. En qui recaurà? Ho deixen preparat per adaptar-se a LOMCE on els projectes educatius del centre els aprova. Hem de tenir en conte que si la LOMCE entra en vigor serà el Director la persona facultada per aprovar projectes i normes. La proposta la redactarà el claustre i la presenta al Consell Escolar, però no és aquest òrgan qui l'aprovarà (ara sí, però si hi ha un canvi legislatiu això decau). El Consell Escolar ja no pintarà res. Els pares ja no pintarem res.

ALERTA! Aquí hi ha un canvi substancial respecte de l'esborrany anterior.

Article 20.

1- *D'acord amb el foment de l'autonomia, els centres educatius que requereixin una distribució horària de les llengües objecte d'ensenyament diferent de la que estableix aquest Decret, poden aprovar un altre projecte de tractament de llengües.*

El projecte ha d'incloure la justificació i l'argumentació del canvi plantejat, així com els mecanismes d'avaluació i seguiment prevists, sempre que, i amb caràcter general, es mantengui la impartició d'alguna àrea o matèria no lingüística en cadascuna de les llengües oficials i en la primera llengua estrangera.

20.2- Per aprovar aquest projecte s'ha de seguir el mateix procediment d'aprovació establert en aquest Decret.

En el cas dels centres públics, a més, és necessària la consulta directa a les famílies, mitjançant una votació i es necessita, perquè sigui aprovat, el vot favorable del 65 % del cens total dels representants legals dels alumnes menors d'edat matriculats al centre i dels alumnes matriculats al centre que hagin obtingut la majoria d'edat. El director general d'Ordenació, Innovació i Formació Professional ha d'establir mitjançant una resolució el procediment per dur a terme aquesta consulta.

Els centres privats, sostinguts o no amb fons públics, podran aprovar un projecte de tractament integrat de llengües, d'acord amb els procediments i les competències orgàniques que la normativa vigent estableixi per a aquests centres.

3. Els projectes de tractament integrat de llengües aprovats mitjançant el que estableix aquest article hauran de garantir el caràcter vehicular de les dues llengües cooficials de la comunitat autònoma de les Illes Balears al llarg de totes les etapes educatives.

4. La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, a través del Departament d'Inspecció Educativa, vetlarà per l'adequació del projecte de tractament integrat de llengües a la normativa vigent.

Hem reproduït íntegrament aquest article perquè ens sembla paradigmàtic de la poca coherència de tot l'argumentari, a més d'una greu discriminació dels centres públics enfront els privats (concertats o no).

En primer lloc el tema de que existeix una norma, però que si algú se la vol saltar cap problema, és un clàssic en la legislació del PP. Els centres privats (concertats i no concertats) poden tramitar un projecte alternatiu sense problemes. Als centres públics, a més hi haurà d'haver una consulta amb uns paràmetres draconians per poder fer una proposta distinta de la que contempla la normativa pel projecte de tractament de llengües. Si el que volen és garantir la tria lliure, alhora de matricular l'infant s'informa del projecte lingüístic. En l'article següent diu que s'haurà d'informar a les famílies, però que ens centres públics a més s'haurà de votar. Potser el que pretén aquest article, és penalitzar l'escola pública? O presuposa que els equips menteixen?

Aquest article hauria de ser objecte d'impugnació jurídica – per discriminatori

Disposició addicional primera- Dels professors

3- La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats ha d'impulsar programes de formació en llengües estrangeres i en metodologia per a l'ensenyament en

llengües estrangeres, procurant programes que facilitin l'accés a la formació dels docents i la conciliació de la vida laboral i familiar.

La introducció d'aquest nou paràmetre modifica en profunditat tot el perfil del docent i la proposta que ha de facilitar aquest canvi està en una disposició addicional i sense reflex en els pressupostos de la CAIB.

Disposicions transitòria primera- Aplicació

Al llarg del període d'implantació d'aquest Decret, i en el cas que els centres no disposin dels mitjans personals necessaris per impartir els àrees o matèries en llengua estrangera en la forma que hagin disposat en el seu projecte de tractament integrat de llengües, impartiran de forma transitòria aquestes assignatures, i de forma equilibrada, en les dues llengües oficials

Disposició transitòria segona- Habilitació temporal

El director general d'Ordenació, Innovació i Formació Professional pot habilitar de forma excepcional i transitòria, i per un temps no superior a quatre anys, els professors per impartir àrees, matèries, mòduls o àmbits de coneixements no lingüístics en llengua estrangera malgrat que no reuneixin els requisits establerts en aquest Decret.

Aquestes dues disposicions transitòries també reflecteixen aquest caràcter incoherent i autoritari de la normativa.

En el primer cas redueix tota l'argumentació a favor de l'aprenentatge d'una tercera llengua, no oblidem que això és la coartada per la modificació de l'actual sistema, a que si no hi ha professors abastament bastarà amb ensenyar en català i castellà. No marca terminis. No s'ha d'oblidar que és l'Administració competent l'encarregada de dotar de personal els centres. Tampoc defineix de forma equilibrada. L'equilibri és un concepte relatiu en l'àmbit de l'ensenyament...

En el segon cas el Director General pot habilitar professors. I nosaltres que pensàvem que l'habilitació havia de fer-la un centre de formació... Això obre la porta a fer un mal ús d'aquesta capacitat amb motius espuris. Ni tan sols defineix els paràmetres / requisits d'aquesta habilitació, ni quins casos es consideren excepcionals. Fins a dia d'avui l'accés a la funció pública es basa en el preceptes constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat, i que recull EBFP al que recorren i molt pel decret de Convivència. Però fent-ne lectures a conveniència segons els interessa.

- 1- NO ES BASA EN DADES CONTRASTADES PER JUSTIFICAR LES AFIRMACIONS O LES CONTRADIU - NORMA CLARAMENT IDEOLÒGICA
- 2- DESCONFIGURA ELS ACTUALS PERFILS D'ENSENYANT - EL CONEIXEMENT DE LA LLENGUA ESTRANGERA PASSARÀ PER DAMUNT DE L'EXPERIÈNCIA DOCENT
- 3- NO PREVEU DOTACIÓ ECONÒMICA PER FORMACIÓ
- 4- AFAVOREIX L'ESCOLA PRIVADA ENFRONT LA PÚBLICA ALHORA DE L'APLICACIÓ DE LA LLEI - ELS PROJECTES ALTERNATIUS NOMÉS NECESSITEN EL SUPORT DEL 65% DEL CENS PER SER APROVATS EN ELS CENTRES PÚBLICS
- 5- NO PREVEU QUÈ PASSARÀ AMB ELS AL·LOTS QUE NO TINGUIN NIVELL PER SEGUIR - ÍMPLICITAMENT DERIVEN EN LES FAMÍLIES ASSUMIR EL POSSIBLE COST QUE AIXÒ SUPOSI (reforç)
- 6- NO S'ANALITZA L'IMPACTE QUE AIXÒ PUGUI TENIR SOBRE EL FRACÀS ESCOLAR
- 7- NO CONCRETA QUINA SERÀ L'AVALUACIÓ DE COMPETÈNCIES
- 8- DEIXA EN MANS DE NO SE SAP QUI (potser només el Director si prospera la LOMCE) L'APROVACIÓ DEL PROJECTE DE TRACTAMENT DE LLENGÜES ALS CENTRES
- 9- DÓNA POTESTAT A UN CÀRREC POLÍTIC PER HABILITAR PROFESSIONALS EN L'ÀMBIT DEL CONEIXEMENT LINGÜÍSTIC
- 10- NO ES CONEIX EL CALENDARI D'APLICACIÓ